

Javier Yanes met zijn vertaalster Imke Zuidema

Interview met Javier Yanes, auteur van 'De zwarte legende van de familie Mencía'

Door het intensieve mailcontact dat ik met Javier Yanes had tijdens de vertaling, leek het alsof we elkaar al kenden toen ik hem ontmoette in Madrid. Ik mocht hem daar persoonlijk de Nederlandse versie van zijn boek overhandigen. Hij was opgetogen over de cover en vertelde dat ook in Italië zijn boek inmiddels was uitgekomen onder de titel *Il signore delle pianure*. Het interview vond plaats in de Hemingwaybar van hotel Tryp Gran Via. Een toepasselijke entourage, want Ernest Hemingway, de schrijver die ook veel in Afrika is geweest en door Javier herhaaldelijk geciteerd wordt in *De zwarte legende van de familie Mencía*, bracht hier menig bezoek tijdens de Spaanse burgeroorlog.

'Javier, zullen we maar beginnen met een aantal details over jezelf, zoals waar ben je geboren, wat heb je gestudeerd en waar woon je nu?'

'Ik ben geboren in Madrid en heb biologie gestudeerd. Maar mijn hart lag bij het schrijven van reisverhalen en daarom heb ik een switch gemaakt naar de journalistiek. Ik heb jaren geschreven voor verschillende reismagazines. Vier jaar geleden, ik was inmiddels getrouwd met Ana (zijn Huckleberry-vriendin, zie opdracht voorin boek) en we woonden al met onze oudste zoon in Torrelodones, werd ik werkloos. Nadat Ana bevallen was van onze jongste zoon, besloot ik thuis te blijven om voor de kinderen te zorgen en kon zo mijn eerste roman schrijven. In juni 2006 was het manuscript klaar en ik werk nu al weer drie jaar als wetenschapsjournalist bij de krant *Público*.

'Wilde je altijd al een roman schrijven, was het je droom?'

'Ik ben inderdaad van jongs af aan bezig geweest met het schrijven van verhalen, toen ik dertien, veertien jaar was, schreef ik al, maar ik had nog nooit een verhaal afgemaakt. Dit is het eerste verhaal dat helemaal af is en ik zeg altijd maar dat het lot heeft beschikt, mijn droom heeft waargemaakt.'

'En wat heeft je ertoe gebracht om juist dit boek te schrijven, met alle historische elementen van Spanje, van de familie Mencía en ook nog eens over Kenia? En hoe lang heb je erover gedaan?'

'Ik ben begonnen met de eerste regel: 'Mijn grootvader vertelde me verhalen over Afrika'. Ik wist heel zeker dat dit de eerste regel moest worden van mijn roman, dat dit de lezer moest pakken. Ik weet nog precies dat ik mijn vrouw enthousiast belde om haar te vertellen dat ik hem had! Pas daarna ben ik gaan nadenken over de rest van het verhaal. Een jaar verder had ik precies vijftig pagina's op papier. Toen wist ik wel dat ik een familiechroniek wilde vertellen, met een mysterieuze grootvader en ook dat ik er een reis naar Afrika in wilde verwerken. En ik wilde de lezers heel graag een beeld geven van de wereld gezien door de ogen van een kind, de nostalgie naar de jeugd erin tot uitdrukking laten komen. Na de geboorte van mijn jongste zoon, heb ik vijf maanden onafgebroken gewerkt, ik schreef zeker twintig pagina's per dag, zodat ik het al met al nog redelijk snel heb kunnen afronden.'

De onvermijdelijke vraag is natuurlijk: hoeveel autobiografische elementen heb je in je roman verwerkt? Je woont nu zelf in Torrelodones, maar je bent er niet, zoals Curro, opgegroeid, toch?'

'In de roman zijn veel minder autobiografische elementen terug te vinden dan het lijkt. En toch, misschien wel weer veel meer dan ik me bewust ben. Volgens mijn broers heb ik heel veel met Curro gemeen. Wij brachten in mijn jeugd de vakanties door in Las Rosas en daar speelden we, net als Curro en zijn vriendjes dat we een Basiskamp hadden. Maar ik ben niet op zoek gegaan naar mijn grootvader in Afrika, dat heb ik verzonnen. En Lux Domini bestaat ook niet. De Canto del Pico daarentegen wel, ik heb Torrelodones beschreven zoals het eruit zag en ziet.'

'En figuren zoals Mónica, Makena en Delsey, zijn er mensen in je directe omgeving die voor hen model staan?'

'O nee, die zijn ook allemaal ontsproten aan mijn fantasie. Nu is Mónica natuurlijk hét voorbeeld van de ongrijpbare, perfecte vrouw, daarom wordt Curro ook zo verliefd op haar. De figuur van Portia is wel naar het beeld van een vrouw die tot een kolonistenfamilie in Kenia behoorde. En de familie van baron Delamere in Kenia heb ik als voorbeeld gebruikt. Delsey speelde in het begin niet zo'n belangrijke rol, maar ik vond hem zo leuk, dat ik hem met Curro naar Afrika heb laten reizen. Wat absoluut wel autobiografisch is, is de Spaanse familie die Curro in TreeTops ontmoet, dat zijn wij, dat is mijn familie.'

'Hoe kom je op je ideeën voor een verhaal, heb je het ineens te pakken of werkt dat anders?'

'Ik ben niet iemand die onder de douche staat en ineens "Eureka" roept. En dat gebeurt ook niet onder het autorijden of bij het observeren van mensen op straat. Ik moet gewoon aan mijn bureau gaan zitten en beginnen te werken. En al schrijvende komen de ideeën bij me binnen, het is simpelweg hard werken.'

'Heeft het je moeite gekost om afscheid te nemen van je roman toen je eenmaal klaar was, kon je de hoofdpersonen uit je hoofd krijgen? En kon je afstand nemen van de tekst?'

'Ja, dat was heel erg moeilijk, ik moest het wel afmaken, maar het liefste had ik door willen schrijven. Ik ben geen schrijver die eindeloos herleest wat hij opgepend heeft, schrijven is voor mij een vorm van vertier, daar moet ik niet teveel aan gaan sleutelen. Natuurlijk moest ik wel samen met de redactie naar een aantal veranderingen kijken, maar eigenlijk was ik daar te lui voor. Toen het boek eenmaal in de winkel lag, was ik wel bang om erin te kijken, om iets te vinden dat misschien niet perfect was. Dat is nu wel over, gelukkig. Ik miste Curro in het begin heel erg, maar wellicht blaas ik hem op een gegeven moment wel weer nieuw leven in.'

'O ja, schrijf je een nieuwe roman?'

'Ja, ik ben een paar maanden geleden begonnen aan een nieuwe roman, dit verhaal wordt wel korter, maar heeft ook weer elementen uit mijn kindertijd. En nee, ik heb nog geen titel!'

'Maar wel al de eerste regel?'

'Ja, die heb ik natuurlijk al.' (Hij heeft me verteld hoe het begint, op voorwaarde dat ik het niet in het interview zou zetten.)

'En dan nu een vraag die ik je stel als vertaler: waarom heb je zoveel metaforen in je tekst verwerkt?'

'Je weet dat er twee vormen van schrijven bestaan, de ene vertelt slecht alles wat er gebeurt en de strekking van het verhaal en de andere is gericht puur op de vorm en de stijl. Ik zit een beetje in het midden. Ik wil wel graag een verhaal vertellen maar probeer dat te doen met zoveel mogelijk mooie woorden en vergelijkingen.'

'Javier, wil je tot slot nog een aantal woorden richten speciaal aan het Nederlandse lezerspubliek?'

'Ik ken de Nederlanders als een volk dat van reizen en ontdekken houdt, daarom hoop ik dat dit verhaal juist voor het Nederlandse publiek heel interessant is. En natuurlijk dat iedereen er met volle teugen van geniet!'

Nadat ik hem had beloofd alles wat er over zijn roman in Nederland zou verschijnen als knipsels op te sturen, namen we afscheid en doken we allebei weer onder in het tumult van Madrid, hij op weg naar Torrelodones en ik naar Getafe. Ik ben reuze benieuwd naar zijn nieuwe boek!

ISBN 978 90 6112 499 3
Prijs: € 22,95